

Skapa Position

utvecklar i Hangö och Raseborg
kehittää Hangossa ja Raaseporissa

2023 – 2026

Projektchef Susanna Louneva
Projektutvecklare Lasse Lampenius

susanna.louneva@raseborg.fi
lasse.lampenius@raseborg.fi

Målsättningar

Tavoitteet

Ett regionalt
GRK- nätverk

Paikallinen
TPO-verkosto

Ökad tillgänglighet
och delaktighet

Parempi saavutettavuus
ja osallisuus

Samhällspolitiska påverkan

Yhteiskunnallista
vaikuttamista

Nya strukturer
och arbetsätt

Uusia rakenteita ja
toimintatapoja

SKAPA POSITION

★ ÖKAR OCH FRÄMJAR

◆ Synlighet

Hur borde kultur(hobbyer) synas i stadens profil och strategi?

- sektoröverskridande arbete
- gemensam webbsida och material för konsthobbyer

◆ Tillgänglighet & delaktighet

◆ Elevernas och pedagogernas delaktighet

◆ Välmående

★ SKAPAR OCH UPPRÄTTHÅLLER

◆ Nätverken

- GRK-forum
- Ansvarsagenterna
- Kommunikationsgruppen

◆ Äkta samarbete

◆ Styrdokument som stöder en hållbar verksamhet

★ LISÄÄ JA EDISTÄÄ

◆ Näkyvyyttä

Miten kulttuuri(harrastusten) tulisi näkyä kaupungin profiilissa ja strategiassa?

- sektoreiden välinen yhteistyö
- yhteinen verkkosivu ja materiaalit taideharrastuksille

◆ Saavutettavuutta & osallisuutta

◆ Oppilaiden ja opettajien osallisuutta

◆ Hyvinvointia

★ LUO JA YLLÄPITÄÄ

◆ Verkostoja

- GRK-foorumi
- Vastuullisuusagentit
- Viestintäryhmä

◆ Aitoa yhteistyötä

◆ Kestävää toimintaa tukevia ohjausasiakirjoja

TPO kaupungin toimintana

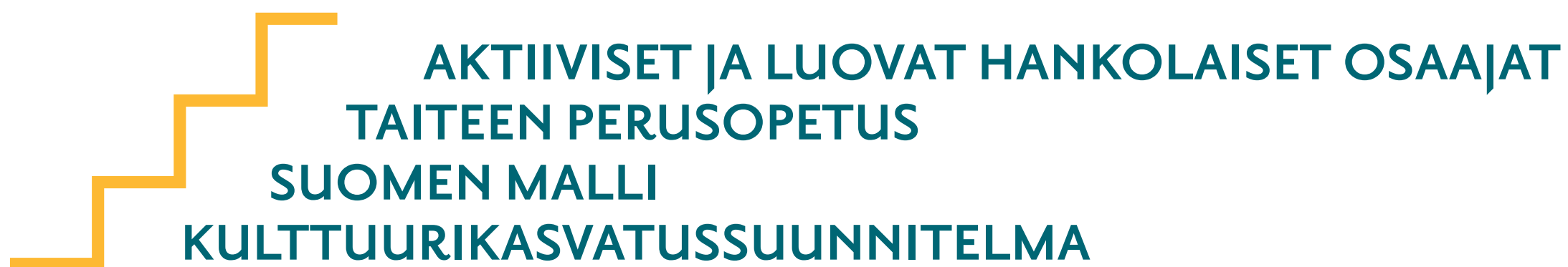
1. Perusta lainsäädännössä

Kulttuuritoimintalaki (166/2019): kunnan tulee edistää taide- ja kulttuurikasvatusta ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia taiteen harrastamiseen.

Taiteen perusopetuslaki (633/1998): tavoitteena kehittää oppilaiden luovuutta ja taiteellista ilmaisua.

2. Miksi kunnan järjestämänä?

Taiteen perusopetus on keskeinen osa kunnan kulttuuritehtävää. Kaupungeilla on opetuslupa ja ne kuuluvat automaattisesti valtionosuuden piiriin. Sen puitteissa on taattava opetuksen laatu, saavutettavuus ja jatkuvuus.

Tukee lasten ja nuorten osallisuutta ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua toimintaan. Valtionosuus 57%

3. Hyödyt kaupungille

- Ennaltaehkäisevä työ
 - Vahvistaa hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä
- Veto- ja pitovoima
 - tukee paikallista elinvoimaa ja rakentaa kulttuurista identiteettiä
 - rakentaa pitkän aikavälin sivistyspääomaa
 - tuottaa aktiivisia hyvinvoivia asukkaita
 - lisää alueen houkuttelevuutta

4. Edellytykset kunnalliselle toiminnalle

Riittävä asiantuntijaosaaminen ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa. Toiminnan sovittaminen paikallisiin tarpeisiin ja resursseihin.

GRK som stadens verksamhet

1. Laglig grund

Lagen om kulturverksamhet (166/2019): kommunen ska främja konst- och kulturföstran samt jämlika möjligheter att utöva konst.

Lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998): syftet är att utveckla elevernas kreativitet och konstnärliga uttryck.

2. Varför som kommunal verksamhet?

Städerna har undervisningstillstånd och omfattas automatiskt av statsandelssystemet. Inom dess ramar ska undervisningens kvalitet, tillgänglighet och kontinuitet tryggas.

Stöder barns och ungas delaktighet samt jämlika möjligheter att delta i verksamheten. Statsandel 57 %

3. Fördelar för staden

- Förebyggande arbete
 - Stärker välmående och gemenskap
- Attraktions- och hållkraft
 - Stöder lokal livskraft och bygger kulturell identitet.
 - Bygger upp ett långsiktigt bildningskapital.
 - Främjar aktiva och välmående invånare.
 - Ökar områdets attraktivitet.

4. Förutsättningar för kommunal verksamhet

Tillräcklig expertis och samarbete med andra aktörer.
Verksamheten ska anpassas till lokala behov och resurser.

Kulttuurikoulut, TPO ja Skapa

Mitä Skapa tekee?

Skapa kehittää (oppilaiden osallisuus, opetussuunnitelmat, verkkosivu), rakentaa verkostoja (GRK-foorumi, viestintäryhmä, Vastuullisuusagentit, kuntien välinen yhteistyö) ja tukee taiteen perusopetuksen toimijoita (markkinointi, viestintä, saavutettavuustyö, täydennyskoulutus, pullonkaulojen tunnistaminen eri tasoilla, toimenpide-ehdotukset).

Skapa lukuina 2023–2026

- 350 000 € budjetti
- 2 työntekijää (kokopäiväinen)
- 30 aktiivista verkoston jäsentä
- 15 järjestettyä työpajaa
- 149 tapahtumaa ja haastattelua
- 758 osallistujaa Skapan tapahtumissa
- 86 tapahtumassa mukana

“Skapa vahvistaa taideopetusta, tekee kulttuuria näkyvämmäksi ja rakentaa pitkäjänteisesti kestäviä alueellisia rakenteita lasten ja nuorten kulttuurille.”

Taiteen perusopetus (TPO)

Taiteen perusopetus on tavoitteellista taiteen harrastamista, joka etenee opetussuunnitelman mukaisesti tasolta tasolle. Suomessa taiteen perusopetuksessa on noin 128 000 oppilasta.

Raaseporissa taiteen perusopetusta järjestetään viidellä (kuvataide, musiikki, sirkus, tanssi, teatteri) ja Hangossa kahdella (tanssi, musiikki) taiteen alalla.

- Raaseporin musiikkiopisto
- Raaseporin kansalaisopisto – Teatterikoulu Konfetti ja Kuvataidekoulu Colorikus
- Hangon baletti- ja liikuntakoulu
- Hurja Piruetti - Tanssikoulu ja Sirkuskoulu

Alueen kulttuurikoulut työllistävät, vahvistavat asukkaiden hyvinvointia ja kehittävät tulevaisuuden taitoja.

Taiteen perusopetus ja kulttuurikoulut tuottavat sekä inhimillistä että taloudellista arvoa pitkällä aikavälillä: oppimistaidot, hyvinvointi, työelämävalmiudet, paikallistalouden vahvistuminen ja ennaltaehkäisevä toiminta (säästöt muista budjeteista).

Harkitut, laadukkaat ja saavutettavat investoinnit ovat yleensä kustannustehokkaita. Pienilläkin panostuksilla saavutetaan laajat hyvinvointivaikutukset, sillä taideopetukseen panostamisella on laajoja kerrannaisvaikutuksia.

Kulturskolorna, GRK och Skapa

Vad gör Skapa?

Skapa utvecklar (elevernas delaktighet, läroplan), bygger nätverk (GRK-forum, kommunikationsgrupp, Ansvarsagenter, samarbete mellan kommuner) och stöder verksamheten (marknadsföring, tillgänglighetsarbete, identifiering av flaskhalsar på olika nivåer och ger åtgärdsförslag).

Skapa i siffror 2023–2026

- 350 000 € budget
- 2 anställda (heltid)
- 30 aktiva deltagare i nätverket
- 15 verkstäder
- 149 evenemang och intervjuer
- 758 deltagare i Skapas evenemang
- 86 deltagit i evenemang

“Skapa bidrar till att stärka konstundervisningen, synliggöra kulturen och bygga långsiktigt hållbara strukturer för barn- och ungdomskultur i regionen.”

Grundläggande konstundervisning (GRK)

GRK är målmedvetet konstutövande som framskrider enligt en läroplan från nivå till nivå. I Finland deltar cirka 128 000 elever i den grundläggande konstundervisningen.

I Raseborg ordnas grundläggande konstundervisning inom fem (bildkonst, cirkus, dans, musik, teater) och i Hangö inom två konstområden.

- Musikinstitutet Raseborg
- Hangon baletti ja liikuntakoulu
- Medborgarinstitutet – Teaterskolan Konfetti och Bildkonstskolan Colorikus
- Hurja Piruetti - Dansskolan och Cirkusskolan

Kulturskolorna i regionen sysselsätter, stärker invånarnas välmående och utvecklar framtidens kompetenser.

Den grundläggande konstundervisningen och kulturskolorna skapar både mänskligt och ekonomiskt värde på lång sikt: bättre inläring, ökat välmående, bättre arbetslivsfärdigheter, en starkare lokalekonomi samt besparingar inom andra sektorer.

Genomtänkta, högkvalitativa och tillgängliga investeringar är i regel kostnadseffektiva. Även små satsningar kan ge omfattande välfärdseffekter, eftersom investeringar i konstundervisning har breda påverkanseffekter.

Källor - Lähteet

Vastuullisuusagentit (mukana 2025: 6 oppilasta eri taidekouluista, 1 opettaja)
<https://www.raseborg.fi/fi/varhaiskasvatus-ja-koulutus/sivistyksen-projektit/skapa-position-2023-2026/vastuullisuusagentit/> (haettu 21.10.2025)

Opetus- ja kulttuuriministeriö
<https://okm.fi/taiteen-perusopetus> (haettu 21.10.2025)

TPO-liitto (<https://artsedu.fi/taiteen-perusopetus/>) haettu 21.10.2025

Tutkimuksesta tiiviisti 68/2021, Kulttuuri kunnan toiminnassa 2021 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta, THL

Tutkimuksesta tiiviisti 58/2022, Hyvinvointia ja terveyttä edistävä kulttuuritoiminta kunnissa 2023, THL

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen raportteja ja muistioita 2019:34: Kulttuuri ja taide hyvinvoinnin edistäjinä sosiaali- ja terveydenhuollossa, työelämässä ja koulutuksessa

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2023:26 Kulttuurihyvinvointitoiminnan taloudellinen arviointi

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2017:20, Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan strategia 2025

Valtioneuvoston julkaisuja 2021:27, Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030 - Toimeenpanosuunnitelma

Arts & Health 2022, vol. 14, n:o. 1, 14–31, From grass-roots activities to national policies – the state of arts and health in Finland

Staricoff, R.L. & Clift, S. (2011). Arts and Music in Healthcare: An overview of the medical literature: 2004-2011. Sidney De Haan, Research Centre for Arts and Health.

Taikusydän
https://taikusydan.turkuamk.fi/uploads/2021/10/d2ca3c95-tietokortti_1_2021_taide-nuorten-tulevaisuustaitojen-tukena.pdf (haettu 21.10.2025)

Kulttuurialan kehitys, työllisyys ja talous
<https://kulttuurijataide.fi/wp/wp-content/uploads/2025/01/Kulttuurialan-kehitys-tyollisyys-talous-2010-2021-FCG2023.pdf> (haettu 20.10.2025)

Luovan alan talousluvut <https://luovat.org/wp-content/uploads/2025/08/tilastokooste-luovat-ry-05082025.pdf> (haettu 20.10.2025)

Taloustutkimus selvitti Kulta ry:n toimeksiannosta, että “valtion 1,3 miljardin euron tuki tuottaa 13 miljardin euron tuotoksen.” (Taloustutkimus 15.2.2021)

Sitra <https://www.sitra.fi/artikkelit/nakokulmia-taiteen-ja-kulttuurin-vaikutuksista-oppimiseen/> (haettu 21.10.2025)

Aholainen, M., Jäntti, S., Tammela, A. & Tanskanen, J. (2021). Miten taide vaikuttaa? Kulttuurisia näkökulmia hyvinvointiin ja terveyteen. Suomen Lääkärilehti, 76(9), 564–568 (haettu 21.10.2025)

Kulttuurimatkailun vaikuttavuusselvitys, OKM <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165743> (haettu 20.10.2025)

The Arts and Achievement in At-Risk Youth: Findings from - Four Longitudinal Studies
<https://www.arts.gov/sites/default/files/Arts-At-Risk-Youth.pdf> (haettu 20.10.2025)

Kulttuuriharrastamisen koetut vaikutukset
<https://artsedu.fi/wp-content/uploads/2024/10/Selvitysraportti-taiteen-perusopetus-Kulttuuriharrastamisen-koetut-vaikutukset-2024.pdf> (haettu 10.10.2025)

